



VEILEDER TIL FORSKRIFT FOR VANN- OG AVLØPSGEBYR GJELDENDE FOR KOMMUNENE FINNØY, HJELMELAND, KVITSØY, RENNESØY, STRAND OG TIME

Versjonsdato: 8. mai 2017

Innholdsfortegnelse

Kort om veilederen	3
§ 1 Forskriftens formål.....	4
§ 2 Definisjoner	4
§ 3 Gebyrplikt.....	4
§ 4 Gebyrtype	4
§ 5 Fastsetting av gebyrsatser	4
§ 6 Arealberegning metode	5
§ 7 Vannmålerstørrelse.....	5
§ 8 Tilknytningsgebyr	6
§ 9 Årsgebyr	8
§ 10 Særlige regler for gårdsbruk	10
§ 11 Bestemmelser for installasjon og bruk av vannmåler.....	11
§ 12 Klage og omgjøring	12
§ 13 Sanksjonering.....	12
§ 14 Ikrafttredelse.....	12

Kort om veilederen

Denne veilederen er utarbeidet som veileder til Forskrift for vann- og avløpsgebyr, vedtatt i kommunene Finnøy, Hjelmeland, Kvitsøy, Rennesøy, Strand og Time, gjeldende fra 1.1.2017.

Veilederen til Forskrift om vann- og avløpsgebyr er et verktøy for saksbehandlere og innbyggere ved fakturering av vann- og avløpsgebyret. Den vil oppdateres/justeres jevnlig ved behov for ytterligere veiledning til bestemmelsene i forskriften.

Veilederen går gjennom alle paragrafene i forskriften og kommer med utdypende forklaring der det er behov for det.

Versjonshistorikk:

Veilederen foreligger i 1.utgave gjeldende fra 1.1.2017

§ 1 Forskriftens formål

Det er kun gebyrene som omtales i forskriften som kommunen kan kreve av abonnentene i kraft av å være leverandør av vann- og avløpstjenester. Gebyrer for renovasjon, slamtømming og oppfølging/tilsyn av forurensning reguleres i egne forskrifter.

§ 2 Definisjoner

Punkt G – bygningsnummer med hensyn til fakturering av gebyrere praktiseres ikke. Se ytterligere beskrivelser i §§8 og 9. Punkt "G" vil bli endret i neste revisjon av forskriften.

§ 3 Gebyrplikt

At det er eier/fester av eiendom som har gebyrplikt, innebærer at det for borettslag er borettslaget som er ansvarlig overfor kommunen for både tilknytnings- og årsgebyr.

§ 4 Gebyrtype

Gebyrtype g) *Depositum for midlertidig tilknytning* faktureres som ordinært tilknytningsgebyr.

Gebyret refunderes når tilknytningen opphører. Vannforbruket faktureres da enten som fratrukk av innbetalt depositum eller ved direkte fakturering av forbruk.

§ 5 Fastsetting av gebyrsatser

Hva er gjeldende sats?

Gebyrsatsen er den som var gjeldende da igangsettingstillatelse ble gitt. Dersom tilknytningen skjer utenom byggesak, er det gjeldende gebyrsats fra kommunen innvilget søknad om tilknytning (eg. Søknad om sanitærabonnement) som gjelder.

Ved flere delgodkjenninger av byggesøknad brukes dato for første delgodkjenning som utgangspunkt for beregning av tilknytningsgebyr.

Om sammenhengen mellom årsgebyr og brukskategori

I forskriften står det «Ved bruksendring endres årsgebyr til tilhørende brukskategori.»

Forurensningsforskriften §16-4 om Årsgebyr, fastslår at det kan tas hensyn til bebyggelsens art og bruken av den ved stipulering av forbruk. Det gjelder også at det for bebyggelse som ikke er bolig kan fastsettes særlige regler for gebyrberegning eller inngås særlige avtaler.

Fra miljødirektoratets kommentar til forurensningsforskriften §16-4:

«Det kan tas hensyn til bebyggelsens art og den bruk som gjøres av den, samt eiendommens størrelse og beskaffenhet. Prinsipielt gjelder at vann inn = vann ut.»

Med bruk av bebyggelsen menes varige bruksmåter. Midlertidig ikke-bruk er ikke relevant, slik som at en bolig står tom i en periode. Gjelder det derimot eiendom beregnet på fritidsbruk eller som av andre grunner har lavt vannforbruk, er bestemmelsen relevant. Det kan således fastsettes særlige regler f.eks. for bebyggelse som bare er i bruk deler av året, som har et særlig stort areal i forhold til vannforbruk og avløpsmengde, som har tomt som medfører stort vannforbruk osv. Andre kriterier, som f.eks. gebyrpliktiges privatøkonomi (minstepensjonister, uføretrygdede eller arbeidsledige), antall personer, antall våtrom i huset etc., kan ikke legges til grunn for gebyrberegningen.»

Det er ikke anledning til å legge nytt *tilknytningsgebyr* ved bruksendring eller ominnredning. Tilleggsgebyr kan kun kreves ved tilbygg/påbygg eller seksjonering.

Om differensiering av gebyret

Nærmere regler om differensiering av gebyrsatser for tilknytnings- og årsgebyr er gitt i forurensningsforskriften § 16-5.

§ 6 Arealberegningmetode

En bygnings bruksareal er summen av alle etasjer, inkludert loft- og kjelleretasje. Arealet beregnes etter innvendige mål, og innvendige skilleveger inngår i bruksarealet. Ved registrering av bruksarealet i Matrikkelen gjøres det ikke fratrukk for areal til større piper og kanaler som angitt i NS 3940. I Matrikkelen skilles det heller ikke mellom hoveddel og tilleggsdel verken for boligbygg eller næringsbygg. Det betyr at garasjer, boder o.l. som har felles vegg med bygningen også vil bli regnet med.

Det skilles ikke på om arealer er isolert/uisolert, hverken for bolig eller næringsbygg. Innglassering av balkong vil etter dette vurderes å utvide bruksarealet. Det skilles ikke på om det er direkte atkomst mellom bygningsdeler.

Frittstående bod og frittstående garasje inngår ikke i bruksarealet.

§ 7 Vannmålerstørrelse

Tilknytningsgebyret betales etter størrelse og antall vannmålere. Størrelsen på vannmåleren regnes om til en vannmålerequivallent.

Eksempel: En vannmålerequivallent tilsvarer en ¾" vannmåler. Installerer det for eksempel en vannmåler som er 2", tilsvarer dette 6 vannmålerequivallenter, som vist i tabellen under (tabellen er også gjengitt i forskriften). Det skal da betales sats for 6 vannmålerequivallenter i tråd med gebyrregulativet.

Utdrag fra miljødirektoratets kommentar til forurensningsforskriften §16-5:

«Utgangspunktet er at de samme gebyrsatser skal gjelde i hele kommunen og denne paragraf begrenser kommunens adgang til å fastsette ulike gebyrsatser ved å gi en uttømmende oppstilling av når det kan gis ulike gebyrsatser. Med gebyrsats menes kostnad pr. måleenhet for årsgebyr eller tilknytningsgebyr

Kommunen kan ikke ilegge tilleggsgebyr til årsgebyret eller øke gebyrsatsen ved manglende etterlevelse av pålegg.

Kommunen kan fastsette ulike gebyrsatser hvis et vann- eller avløpsanlegg, eller en større enhet av et anlegg, medfører vesentlig høyere eller lavere kostnader enn de øvrige. Dette gjelder både tilknytnings- og årsgebyrer. Det kan kun fastsettes lavere gebyrsatser dersom kostnadene med å forsyne forbrukerne med vann i et vannforsyningsområde er mindre kostbart enn i et annet vannforsyningsområde i kommunen.

Det kan fastsettes differensierte gebyrsatser for ulike boligkategorier på bakgrunn av at det er ulike kostnader forbundet med å betjene de ulike kategoriene. For eksempel kan det fastsettes lavere gebyrsatser for blokkleiligheter på bakgrunn av at kostnadene med ledningsnett er lavere pr. boenhet for disse boligkategoriene enn for mer spredte boligheter.

Tabell 1 Ekvivalente vannmålerstørrelser

Maksimal samtidig vannmengde [m ³ /t]	Nødvendig minste vannmålerstørrelse	Ekvivalent ¾" – måler
--	-------------------------------------	-----------------------

5	¾" (19 mm)	1
10	1" (25 mm)	2
20	1 ½" (38 mm)	4
30	2" (50 mm)	6
110	3" (75 mm)	22
180	4" (100 mm)	36
350	6" (150 mm)	70
600	8" (200 mm)	120
1000	10" (250 mm)	200

§ 8 Tilknytningsgebyr

Gebyr for tilknytning til kommunalt vann og avløp skal ikke knytte seg til noen bestemt del av kostnadene ved tilknytning, men intensjonen er at dette skal dekke en forholdsmessig del av kommunens samlede kostnader med vannforsyning og avløp.

§ 8-1 Gebyrplikt

1. Det skal betales tilknytningsgebyr ved seksjonering. Ved seksjonering oppstår en eller flere nye enheter etter forskriften. For gebyr ved seksjonering gjelder følgende:
 - For bygg oppført etter 1.1.2017,
 - For bygg som består av useksjonerte enheter betales et tilknytningsgebyr per enhet. Skulle disse enhetene senere seksjoneres, vil det ikke kreves nytt tilknytningsgebyr i og med at enhetene allerede har betalt gebyret.
 - For bygg som består av en enhet som senere seksjoneres til flere enheter, skal det betales nytt tilknytningsgebyr for hver ny enhet.
 - For bygg oppført før 1.1.2017
 - Der det tidligere er betalt tilknytningsgebyr per seksjon skal det betales nytt gebyr for nye seksjoner som oppstår ved seksjonering. Dette gjelder også der bygning som består av useksjonerte enheter senere seksjoneres.
 - Der det tidligere er betalt gebyr etter areal, skal det ikke betales nytt gebyr ved seksjonering.
2. Vi legger til grunn at alle bygninger som ved innføring av ny forskrift er lovlig tilknyttet og har betalt tilknytningsavgift, har betalt for aktuell vannmålerstørrelse. Dette betyr at ved senere utvidelse eller riving og oppføring av nytt bygg, beregnes nytt tilknytningsgebyr som differansen mellom tidligere aktuell VM-størrelse (selv om det altså ikke var dette det ble betalt for) og ny vannmålerstørrelse.
3. Det skal betales tilknytningsavgift for tilbygg eller påbygg også for de tilfeller der det tidligere er betalt minstesats/arealavhengig gebyr for tilknytning. Kriteriet er at utvidelsen gir økt vannmålerstørrelse/antall vannmålere eller økt antall enheter.
4. Bygg som kun er utstyrt med sprinkleranlegg og ikke annen tilknytning til vann- og avløp, har ikke gebyrplikt. Dette gjelder for eksempel parkeringskjeller, lagerbygg etc. Regelen gjelder kun for sprinkleranlegg, og ikke brannvann i egen slange.

Eksisterende eiendommer som er tilknyttet kommunalt vann- og avløp uten godkjenning skal betale tilknytningsgebyr. Dette betyr at dersom kommunen blir klar over at bygninger er tilknyttet offentlig vann og avløp uten tillatelse, og uten å ha betalt tilknytningsgebyr, kan kommunen kreve dette

betalt. Maksimal foreldelsesfrist er 10+3 år. Se faktaboks.

Foreldelse av krav om tilknytningsgebyr. Svar fra VA-jus:

«Ordinær foreldelsestid er 3 år fra det tidspunktet kommunens krav på tilknytnings- og årsavgift (fordringen) forfaller, jf. foreldelsesloven § 2. Dette er på tilknytningstidspunktet, nærmere presist når første termin forfalt til ordinær betaling, dersom tilknytningstidspunktet hadde vært kjent for kommunen. Dersom kommunen ikke gjorde kravet gjeldende fordi den manglet nødvendig kunnskap om kravet eller om den ansvarlige, inntretr foreldelse tidligst 1 år etter den dag da kommunen fikk eller burde skaffet seg slik kunnskap, jf. foreldelsesloven § 10 nr. 1.

Foreldelsestiden kan ikke forlenges etter denne bestemmelsen med mer enn til sammen 10 år. Det vil si at maksimal lengde er 3+10 år = 13 år. Det avgjørende er med andre ord fra hvilket tidspunkt kommunen burde skaffet seg kunnskap om kravet. Hvis det var en "glipp" fra kommunens side at tilknytningen ikke ble registrert, er det nok ikke grunnlag for å kreve tilbakebetalt mer enn tre år tilbake i tid.

..... Etter vass- og kloakkavgiftslova § 1 er det "eigar" som skal betale avgiften/gebyret. Jeg ville først krevd beløpet fra den som eide eiendommen på tidspunktet for tilknytningen. Kravet vil være tvangsgrunnlag for utlegg, og kan inndrives av namsmyndigheten uten annet tvangsgrunnlag. Kommunen har altså en personlig fordring mot vedkommende, som normalt kan inndrives forholdsvis enkelt. Dersom vedkommende ikke betaler vil det være enklere for en kommune enn for en huseier å nå frem med et krav mot den tidligere eieren, i og med at kommunen allerede har et tvangsgrunnlag og dessuten er den profesjonelle parten i saken. Jeg ville derfor vært tilbakeholden med å kreve tilknytningsavgiften fra en ny eier, dersom denne ikke var kjent med den manglende innbetalingen.»

5. Annen permanent tilknytning til kommunal vannforsyning, f.eks. vannpost, vanningsanlegg for landbruk, idrettsanlegg mv skal også betale tilknytningsgebyr. Slike anlegg for vann kan for eksempel være bygget for vannforsyning på campingplass og småbåthavn.
6. Enebolig med godkjent utleiedel, som ikke er seksjonert, regnes som en enhet. Det betales ett tilknytningsgebyr og ett årsgebyr for denne enheten.

§ 8-2 Beregning av gebyret

Dersom det etter denne paragrafen gis tilknytningsgebyr med redusert sats ved bygging, gjelder redusert sats for fremtidig bygging og påbygg i området. Det brukes redusert sats etter det til en hver tid gjeldende regulativ – ikke den satsen som ble benyttet ved første gangs bygging.

Tilknytningsgebyret kan, etter søknad, reduseres til redusert sats dersom eiendommen får kostnader som overstiger et fastsatt minstebeløp. Minstebeløpet angis i gebyrregulativet.

Oppføring av nytt bygg ved riving

Dersom et nytt bygg erstatter et tidligere lovlig tilknyttet bygg, og dette gir flere boenheter eller økt vannmålerstørrelse, skal det betales tilknytningsgebyr. Gebyret regnes da som differansen mellom gammel og ny vannmålerstørrelse, eller som differansen mellom antall boenheter før riving og antall boenheter etter oppføring av nytt bygg.

Dersom et nytt bygg erstatter *flere bygg* som tidligere har vært lovlig tilknyttet, trekkes disse enhetene fra ved beregning av tilknytningsgebyret. At antall enheter etter riving og oppføring av

nytt bygg er lavere enn tidligere, gir ikke abonnenten grunnlag for krav om refusjon. Dette gjelder også der et bygg bestående av flere enheter erstattes av et bygg bestående av færre enheter.

§ 8-3 Ansvar og betaling

At det er den som er eier/hjemmelshaver på det tidspunkt gebyrplikt oppstår, som er ansvarlig for betaling av gebyret, betyr at det for eksempel ved feltutbygginger, er utbygger som er ansvarlig for gebyret, og ikke senere kjøpere.

§ 9 Årsgebyr

Årsavgiften består av en fast og en variabel del. Fastleddet skal dekke en del av kommunens faste kostnader for vann- og/eller avløpstjenestene og skal fordeles likt på alle enhetene. Den variable delen, eller Forbruksgebyret, betales etter målt eller stipulert forbruk.

§ 9-1 Gebyrplikt og tidspunkt for inntredelse

Årsgebyr betales for hver enhet, med abonnenten som regningsmottaker, jf §9-9. Dette betyr at det ved borettslag er borettslaget som er abonnent og dermed regningsmottaker, samtidig som årsgebyret skal betales *for hver enhet* i borettslaget.

I §9.1 står følgende: «For nybygg beregnes årsgebyr fra dato for ferdigattest/midlertidig brukstillatelse». Dette praktiseres slik:

- For **stipulert forbruk** beregnes årsgebyret fra og med den 1. i måneden etter ferdigattest/midlertidig brukstillatelse er gitt. (at datoen i realiteten settes til den første i påfølgende måned kommer av praktiske hensyn i økonomiavldeingen)
- For **abonnenter med vannmålere** betales forbruksgebyret fra og med dato for installasjon av vannmåler, mens fastavgiften betales fra og med den 1. i måneden etter ferdigattest

§ 9-2 Gebyrets oppbygning

At fastleddet beregnes som en fast sats *for hver enhet* betyr at det for borettslag og seksjonerte bygninger betales et fastledd per leilighet/seksjon.

Fastleddet beregnes ut fra vannmålerequivallent. For boliger og fritidsboliger uten vannmåler er vannmålerequivallent satt til 3/4" vannmålerstørrelse.

Eksempel 1

En næringseiendom med fire separate bygninger, med to separate tilknytningspunkt og to vannmålere, henholdsvis en vannmåler med dimensjon ¾" tilknytningspunkt nr.1 og to vannmålere med dimensjon ¾" for tilknytningspunkt nr.2. Denne næringseiendommen skal betale 3 x fastledd.

Eksempel 2

Et offentlig bygg, med ett tilknytningspunkt som har en eksisterende 2" vannmåler, skal betale 6 x fastledd.

Eksempel 3

En bolig eller fritidsbolig uten vannmåler, skal betale fastledd tilsvarende $1 \times \frac{3}{4}$ " vannmåler (per boenhet).

Eksempel 4

En boligeiendom med hus og frittstående garasje med vanntilførsel (uten boenhet) betaler fastledd tilsvarende $1 \times \frac{3}{4}$ " vannmåler.

§ 9-3 Betaling etter målt forbruk – Gjelder Hjelmeland, Kvitsøy og Strand

Ingen merknad.

§ 9-3 Betaling etter målt forbruk - Gjelder Finnøy, Rennesøy og Time

Ingen merknad.

§ 9-4 Betaling etter stipulert forbruk – Gjelder Hjelmeland, Kvitsøy og Strand

§ 9-4 Betaling etter stipulert forbruk - Gjelder Finnøy, Rennesøy og Time

Ingen merknad.

§ 9-5 Kombinasjonsbygg - Gjelder Hjelmeland, Kvitsøy, og Strand

Ingen merknad.

§ 9-5 Kombinasjonsbygg - Gjelder Finnøy, Rennesøy og Time

Ingen merknad.

§ 9-6 Beregning av gebyr

Aktuelle virksomheter for egen avtale om betaling av avløp på grunn av lite tilført til kommunalt nett: Gårdsbruk med dyrehold, drivhus, idrettsanlegg, marinaer/småbåthavner, vaskerier, fiskeoppdrett mm.

Abonnenten må lever inn skriftlig søknad med nødvendig dokumentasjon på vesentlig avvik – mer enn 20% - i avløpsmengden, om en skal vurdere å fravike prinsippet om $Vann_{inn} = Vann_{ut}$.

§ 9-7 Gebyrreduksjon

Se 9.6

§ 9-8 Ansvar for opplysninger om abonnement

Endringer i abonnementsforholdet kan for eksempel være utvidelser som gjør at stipulert forbruk skal gjøres for annen arealkategori eller det kan være endret brukskategori.

§ 9-9 Ansvar for gebyrene

Forskriften sier «Abonnenter som samarbeider om felles vannmåler, er solidarisk ansvarlige for gebyrene. Gjelder slikt samarbeid et sameie etter lov om eierseksjoner, er hver abonnent ansvarlig for mengdevariabel del av gebyret i samsvar med sin eierandel, dersom ikke annen fordeling er fastsatt i sameiets vedtekter eller bindende vedtak i sameiet».

Større sameier (leilighetsbygg) kan etter avtale med kommunen ha en felles måler for alle boenheter. Hver boenhet vil være en selvstendig vann- og avløpsabonnent i kommunen, og må betale årsgebyr (fastledd og forbruksgebyr).

§ 9-10 Retting av feil gebyrberegning

Ingen merknad

§ 9-11 Innbetaling av årsgebyr - Gjelder Hjelmeland, Kvitsøy og Strand

I forskriften står «For kombinasjonsbygg med felles vannmåler gjelder følgende; Fastledd faktureres separat til hver abonnent med mindre annet er avtalt med kommunen. Dersom det foreligger en avtale med kommunen om felles fakturering, faktureres forbruksgebyr via avtalt regningsmottaker». Dersom den ene abonnenten er et borettslag, skal abonnenten faktureres for et fastledd per enhet i borettslaget.

§ 9-11 Innbetaling av årsgebyr - Gjelder Finnøy, Rennesøy og Time

Ingen merknad

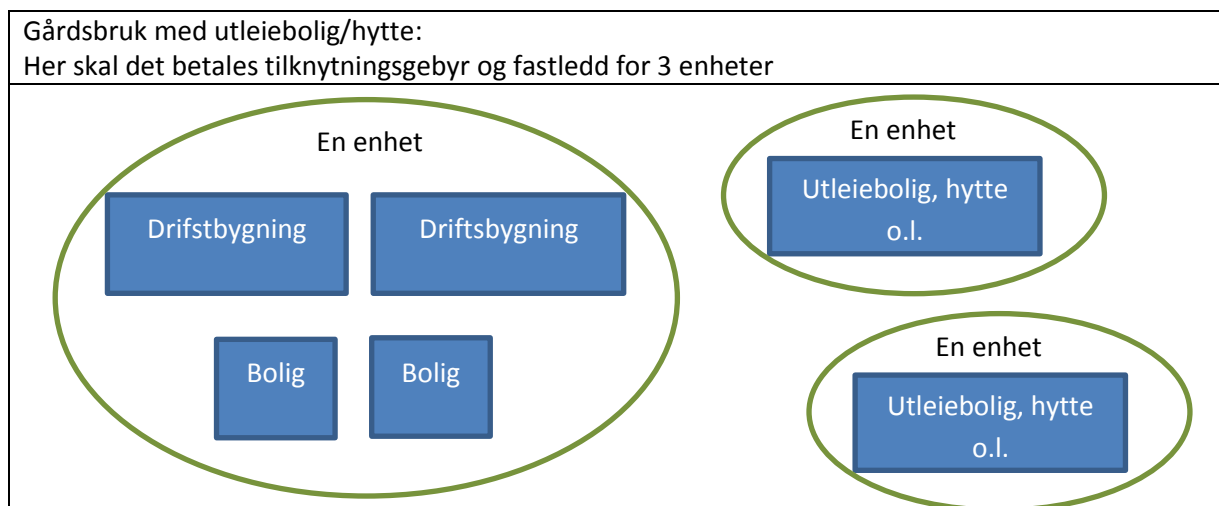
§ 9-12 Manglende innbetaling

Ingen merknad

§ 10 Særlige regler for gårdsbruk

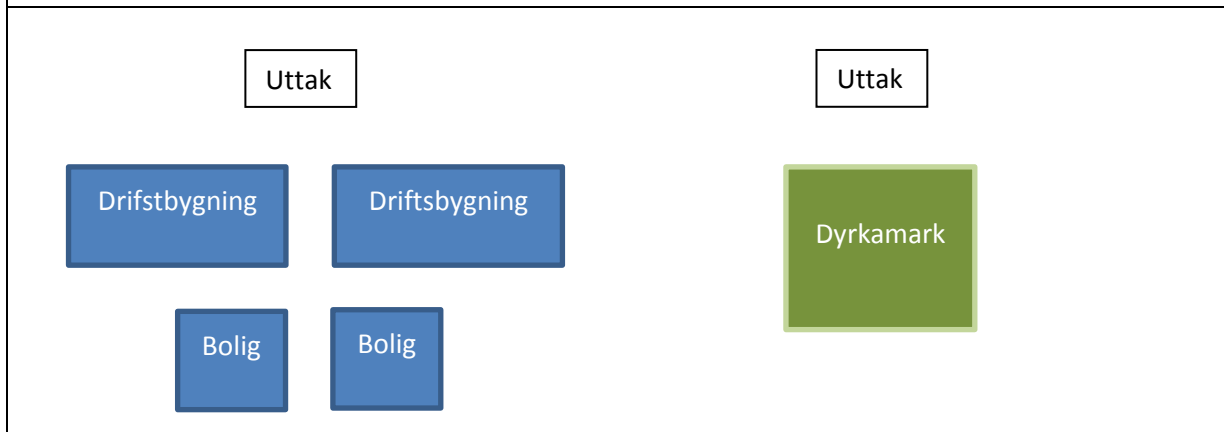
Det kan være felles vannmåler for enheten «to boliger med driftsbygninger» og ytterligere boliger/seksjoner på et gårdsbruk. Vann- og avløpsgebyrene faktureres ut for hver bolig/seksjon samt enheten «to boliger med driftsbygninger» separat, med ett fastledd per enhet.

Eksempler gårdsbruk:



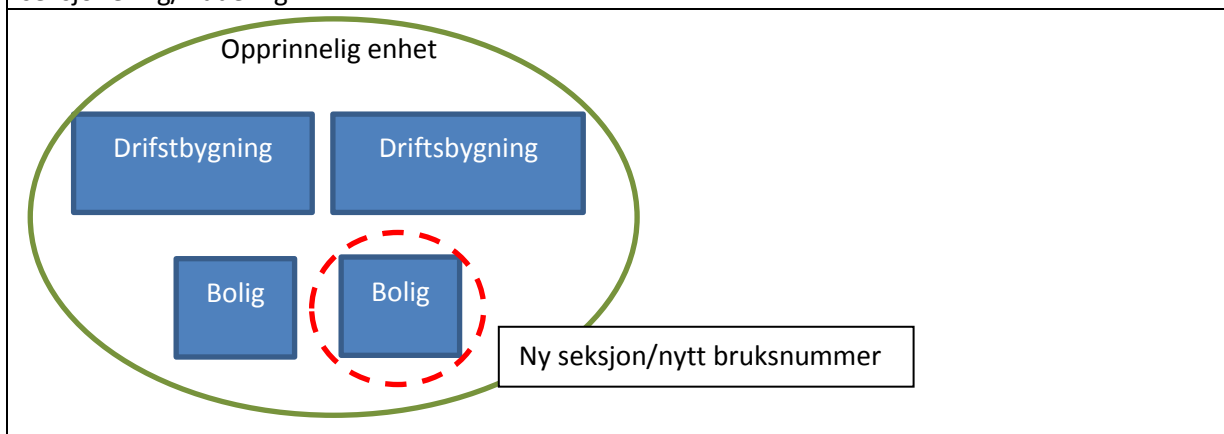
Gårdsbruk med flere uttak:

Her skal det betales ett tilknytningsgebyr og fastledd beregnet etter vannmålerstørrelsene på to uttak.



Gårdsbruk som seksjoneres eller fradeles:

Her skal det betales nytt tilknytningsgebyr for den nye seksjonen/fradelt eiendom som oppstår ved seksjonering/fradeling.



Avløp:

Dersom oppføring av nye driftsbygninger eller boenheter innenfor samme gårds- og bruksnummer og seksjonsnummer, som er innenfor det som er definert som en enhet for et gårdsbruk, ikke utløser økt vannmålerstørrelse, skal det ikke betales ekstra tilknytningsgebyr eller økt fastledd.

Forbruksgebyr for driftsbygninger

For søknad om redusert stipulert forbruksgebyr for gårdsbruk, må det dokumenteres med mengdemåler at forbruket er mindre enn 100 m³ samlet for alle driftsbygninger.

§ 11 Bestemmelser for installasjon og bruk av vannmåler

§ 11-1 Installasjon

Ingen merknader

§ 11-2 Eierforhold

Ingen merknader

§ 11-3 Kostnader

Ingen merknader

§ 11-4 Avlesning av vannmåler

Kommunen kan ilegge et gebyr for oppmøte i forbindelse med manglende avlesning av vannmåleren. Gebyret faktureres også dersom kommunen ved oppmøte ikke får tilgang til vannmåleren, eller abonnenten til slutt selv leser av vannmåleren etter at kommunen har vært på stedet. Gebyret skal dekke kommunens faktiske kostnader med å få vannmåleren avlest.

§ 11-5 Tilsyn og vedlikehold

Ingen merknader

§ 11-6 Nøyaktighetskontroll

Ingen merknader

§ 11-7 Avregning ved feilmåling

Ingen merknader

§ 11-8 Utskifting og flytting

Ingen merknader

§ 12 Klage og omgjøring

Ingen merknader

§ 13 Sanksjonering

Ingen merknader

§ 14 Ikrafttredelse

Ingen merknader

Utarbeidet i samarbeid med

